ANUL XXV.—No. 54.—Duminecă 25 Februarie 1907.

5 bani în România.—10 bani în străinătate.

ABONAMENTE
ROMANIA: STRĂINĂTATE
L. 4.55 3 luni 10 lei
„ 9.15 6 luni 20 „
„ 18. Un an 40 „
Abonaţii primesc gratuit „UNIVERSUL LITERAR" colorat.

UNIVERSUL

CELE DIN URMĂ ŞTIRI DIN LUMEA ÎNTREAGĂ

FONDATOR: LUIGI CAZZAVILLAN

ANUNCIURI
Pag. III Linia corp 7 Bani 40
Pag IV „ 20
Inserţii şi reclame 1.25 linia

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA
— 11, Strada Brezoianu 11, Bucureşu —

† Gr. Triandafil, preşedintele Camerei deputaţilor
(Vezi articolul)

Calendar pe anul 1907

Ortodox

Sâmbătă 24 Februarie. — † Aflarea Cap. Sf. Ioan Botezătorul

Catolic

Sâmbătă 9 Martie.— Francisca

Răs. soareluĭ 6,42. Ap. soar. 6,11

Bucureşti 24 Februarie.

POLIŢIŞTII ŞI LEGEA PENSIILOR

Intre năzuinţele diferitelor categorii de funcţionarĭ publicĭ spre o îmbunătăţire a soarteĭ lor, aceea a poliţiştilor merită fără îndoială atenţiune.

Sunt în adevĕr mult munciţi poliţiştiĭ. Insărcinaţi cu aplicarea legilor şi regulamentelor generale, cu paza averiĭ cetăţenilor, cu menţinerea ordineĭ şi siguranţeĭ publice, eĭ trebue să vegheze neîntrerupt, să mănânce în pripă, să se odihnească foarte puţin şi să fie gata a alerga orĭ-când, la cea d'întâiŭ chemare; eĭ nu aŭ duminicĭ şi sărbătorĭ ca ceĭ l'alţĭ funcţionarĭ, ba tocmaĭ în asemenea zile aŭ maĭ mult de lucru.

Firesce că munca aceasta încordată şi neîntreruptă sleieşte forţele şi scurtează viaţa. Cu serviciul greŭ ce-l aŭ, espuşi la toate intemperiile, e lucru rar ca poliţiştiĭ să reziste anĭ mulţĭ şi să facă o carieră îndelungată.

De acest lucru nu ţine seamă legea pensiunilor, care supune pe poliţiştiĭ la acelaşĭ regim cu ceĭ l'alţĭ funcţionarĭ.

D. D. Moruzzi, prefectul Capitaleĭ, a atras atenţiunea ministeruluĭ de interne asupra acesteĭ scăpărĭ din vedere, printr'un raport în care, după ce arată amănuntĭt greutăţile serviciuluĭ poliţienesc, spune următoarele:

„De aceea îmĭ permit a vé ruga, domnule ministru, ca cu ocaziunea modificărĭĭ proiectate a legeĭ pensiunilor, ţinându-se seamă de greutăţile serviciuluĭ de poliţie, aşa de împovărat astăzĭ, să binevoiţĭ a prevedea ca funcţionariĭ poliţieneştĭ să poată fi scoşĭ la pensie cu leafa întreagă după 30 anĭ de serviciŭ, şi cu dispensă de vîrstă.

„Aceasta maĭ ales avându-se în vedere, că tocmaĭ din cauza greutăţilor acestuĭ serviciŭ obositor, — ce reclamă o activitate continuă şi o încordare permanentă a puterilor fisice şi intelectuale, — numărul acelora carĭ ajung a împlini 30 anĭ de serviciŭ este foarte restrâns, şi când se ştie că astăzĭ chiar media existenţeĭ nu este maĭ mare. Şi ca un exemplu tipic însemnez că, în tot timpul îndelungateĭ mele cariere administrative şi cu toate că în două rînduriĭ prefect al poliţieĭ Capitaleĭ, nu cunosc de cât numaĭ două funcţionarĭ de poliţie carĭ aŭ putut să iasă la pensiune, amândoĭ infirmĭ incurabilĭ, şi din aceştia unul sub regimul legiĭ vechĭ şi încetat din viaţă câte-va luni după ce a fost scos la pensie."

Cererea e dreaptă şi nu ne îndoim că se va ţine seamă de dînsa.

DIN TRANSILVANIA

(Coresp. particulară a ziaruluĭ «Universul»)

Cluj, 20 Februarie.

Organizarea judecătorească

In timpul cât delegaţia universitară a societăţiĭ „Oltenia" din Craiova a avut prilejul de a sta în Cluj, a fost fericită de a fi inconjurată de dragostea cea maĭ desăvârşită a unuĭ bun şi talentat avocat dintre fruntaşiĭ români aĭ Clujuluĭ.

Omul acesta binevoitor şi plin de sentimente româneştĭ, este avocatul dr. Victor Poruţiu, în a cărui cancelarie avocaţială, toţĭ delegaţiĭ „Olteniei" aŭ fost în continuŭ primiţĭ.

Este interesant, pentru cititoriĭ noştrĭ, de a da câte-va amănunte asupra organizăriĭ judecătoreştĭ în Ungaria şi a profesiuneĭ de avocat, special constituită în această parte a ţăriĭ de peste Carpaţĭ.

Astfel, în Cluj, un oraş de peste 50.000 locuitorĭ, oraş de alt-fel modernizat, cu oare-care mişcare culturală şi economică, în care însă numaĭ biurocraţia şi oficialitatea domină, justiţia ţăriĭ este reprezentată prin cea maĭ înaltă instanţă judecătorească urmând în grad, după Curia din Budapesta (Curtea de casaţie). Tabla regească este instanţa judecătorească din Cluj, care domină, echivalentul Curţilor de apel din România.

Organizaţia eĭ însă diferă de aceia a Curţilor de apel româneşti. Tabla regească este împărţită în senate, carĭ aŭ competinţă specială, astfel este senatul civil, senatul criminal, senatul urbanial, senatul comercial-cambial şi senatul disciplinar. Fiecare din aceste senate, judecă în materia sa specială, cu un numĕr de 5 judecătorĭ, în afară de materie executorie, unde se judecă cu 3 judecătorĭ cu deliberare fără conclusiuni verbale şi în care cauze, sentinţa se dă după raportul judecătoruluĭ referent.

In toate cele-l'alte afaceri, senatele pronunţă hotărîrile lor, cu majoritate de 5 judecătorĭ, după conclusiunile verbale ale avocaţilor luate în contradictoriu.

In fruntea acestor Senate se află câte un preşedinte de Senat, asistat de 5 judecătorĭ.

E de remarcat că în Cluj există un judecător de Tablă Regească, care este român, d. Vasile Hosu, singurul judecător român în Ungaria, la cele 11 Tabele regeştĭ.

Următorĭ Tableĭ Regeştĭ, se află tribunalul, care în Cluj, are treĭ secţiunĭ cu competinţe speciale, astfel este secţia civilă, secţia penală şi secţia apelatorie, unde se judecă afacerile venite în apel de la judecătoria cercuală, echivalentă cu judecătoria de ocol a României.

Tribunalul ungurese face şi oficiul special de întabulări hipotecare şi de orĭ-ce afaceri ce se referă la cadastrul proprietăţilor, aşa cum se practică la noĭ oficiul de notariat.

Notariatul este însă organizat special, cu un corp aparte oficial, în care anumiţĭ foştĭ magistraţĭ şi avocaţĭ cu practică, sunt întăriţĭ în funcţiunea de notarĭ publicĭ, cu competinţa aproape aceea a notariatuluĭ românesc.

Inferior acestor instanţe se află judecătoria cercuală, împărţită şi ea în două categoriĭ: aceea de oraş, care are o importanţă mai mare, şi aceea dinprejurul oraşelor maĭ marĭ, a oraşelor micĭ. Toate afacerile civile, penale, de procedură sumară, sunt respective date judecătorieĭ cercuale, de la care trec prin apelaţie la tribunalul apelator.

Tribunalele judecă în Senat de 3 judecătorĭ, cu un referent şi cu deliberare, după conclusiuni verbale de contradictoriŭ.

Afacerile cambiale în forum primi se judecă de un singur judecător.

La judecătoriile cercuale, sentinţele se daŭ de un singur judecător, după facerea pledoariilor verbale de către părţi; procedura scrisă nu există.

Tribunalele aŭ căderea de a aranja în mod special, tutela, curatela, adopţiunea etc.

Codul civil care domină este cel austriac, pus în aplicare de la 1851 Februarie 30; iar în materie penală, codul maghiar pus în aplicare la 1880 Ianuarie 1.

Aceste codurĭ domină numaĭ în Transilvania, în cele-l'alte părţĭ ale Ungarieĭ este codul maghiar.

Aranjarea justiţieĭ maghiare are ca compliment de asemenea o organizare specială a profesiuneĭ de avocat.

In Cluj sunt peste 70 de avocaţĭ, toţĭ înscrişĭ la camera avocaţilor, cu organisaţia eĭ astfel compusă: 1 preşedinte şi opt membrĭ. Camera advocaţilor are atribuţiunĭ de tribunal disciplinar în afacerĭ de discipline pentru avocaţĭ.

Din aceştĭ 70 avocaţĭ, în Cluj, sunt 9 avocaţĭ români, între carĭ d. Vasile Almăşanu, Coroianu Iuliŭ, Vasile Indre ,dr. Casiu Maniu, Aurel Isak, dr. Stefan Morariu, dr. Amos Frâncu, dr. Victor Poruţiu şi dr. Iuliu Pordea.

Toţĭ aceştia aŭ fie-care camera avocaţială în Cluj, iar pe lângă dînşiĭ fac practică avocaţială o întreagă serie de viitorĭ avocaţĭ, tineriĭ juristi ce aŭ absolvit dreptul, însă n'aŭ terminat doctoratul şi n'aŭ trecut examenele de rigurositate.

Trebue să arătăm că în Ungaria, căpătarea profesiuneĭ de avocat atârnă de maĭ multe greutăţĭ ca în România. Astfel, ca tinĕr jurist, după ce trece examenele de licenţă, urmează apoĭ a trece treĭ *riguroase*, prin care îşĭ câştigă diploma de doctor şi numaĭ după această trecere de examen, poate fi înscris la Camera avocaţilor pentru a face o practică de treĭ anĭ, la un avocat cu cancelarie avocaţială stabilită spre a face *praxa*.

Numaĭ după trecerea acestuĭ timp şi stagiŭ, tinărul avocat devine avocat cu drept de pledant iarăşi după ce a trecut examenul de *censură* înaintea comisiunii avocaţiale compusă din judecătorĭ de la tabla regească şi avocaţĭ din consiliul disciplinar.

Cum se vede, exercitarea profesiunel de avocat cere multă greutate.

O dată stabilit ca advocat, în Ungaria, tînărul doctor jurist, trebue să-şi organizeze imediat biuroul avocaţial.

In această privinţă bine-voitorul nostru amic, d dr Victoriu Poruţiu, unul din talentaţiĭ avocaţĭ români din Cluj, ne-a dat dar lămuriri complete despre arhiva şi felul cum se aranjază procesele şi procedura în afacerile judecătoreşti incredinţate spre apărare unuĭ avocat. Este de remarcat că în Ungaria nicĭ un advocat nu se poate prezenta într'o afacere înaintea uneĭ instanţe spre a susţine un cuvânt, dacă n'are de la aceasta o plenipotenţă, anume formulată, şi semnată de petent.

Judecarea proceselor se face de la 8 ore dimineaţa până la 12 ore, şi de la 3—5 după amiazĭ.

Ministerul public (procurorul regesc), este condus de procurorul superior, care echivalează cu procurorul general din România, aflat în fruntea Tableĭ. Pe lângă tribunale se află substituţĭ de procurorĭ, iar la Curie (curtea de casaţie) se află procurorul de Coroană.

In Cluj se află un palat impunător al justiţieĭ maghiare, în care se află concentrate toate instanţele judecătoreştĭ.

Coresp.

CRONICI FEMININE

Mişcarea feminină din China

II

In căsătorie începe pentru femeea chineză al douilea stadiŭ al martiriuluĭ.

Femeea chineză este considerată numaĭ ca obiect de comerţ şi ca marfă de vinzare, care este plătită maĭ mult saŭ maĭ puţin.

Şi în căsătorie femeea slabă şi lipsită de orĭ-ce ajutor este dată ca pradă tuturor înjosirilor şi insultelor.

Bărbatul nu este privit ca soţ, ci ca cumpărător al soţieĭ sale.

In noua familie şi în noua gospodărie soţia trebue să asculte de toţĭ, şi maĭ cu seamă de socrul şi de soacra eĭ.

Orĭ-ce caz de nesupunere faţă de socrĭ e privit ca motiv de divorţ de gradul al treilea şi pedepsit cu cea maĭ mare asprime.

In China femeea nu se bucură de niciŭ o consideraţiune şi acolo sunt mulţĭ oameni, carĭ sunt de părere că femeile n'aŭ de loc suflet.

Autorul chinez spune cu ironie că şi în Europa sunt mulţĭ scriitorĭ carĭ contestă că femeile ar avea suflet. Totuşĭ această afirmaţiune a europenilor se prezintă numaĭ ca o imitaţiune a chinezilor şi n'are niciŭ o pretenţiune de adevĕr.

După cum se ştie în China este permisă poligamia şi această instituţiune adaogă la lungul lanţ de suferinţe al femeilor chineze o nouă verigă, de o importanţă deosebită.

Olimpia.

Spre nemurire

GIOSUE CARDUCCI

Nemurirea ?...

Trebue să fie ceva măreţ, nobil şi frumos de frământă mereŭ pe toţĭ muritorĭĭ. Ce mic însă este numĕrul acelora carĭ ajung până în sferele nemuririĭ. Ce sublim şi ce înalt se face în faţa noastră acel om care prin înţelepciunea, munca, abnegaţia şi patriotismul seŭ a ştiut să cucerească Nemurirea. Să fim mândri, căcĭ rasa latină înumĕră mulţĭ sfinţi înaintea cărora trebue să ne plecăm genunchiĭ în semn de adorare. Cristofor Columb, Galileu, Virgiliŭ, Dante, Garibaldi, Verdi, nu sunt oare nume pe carĭ noĭ le pronunţăm cu sfinţenie, eĭ fiind icoanele lumeĭ? Şi acum încă unul a cărui viaţă se stinge aicĭ ca să-şi ia drumul spre nemurire. Giosue Carducci, bardul sublim şi neîntrecut al omeniriĭ, nu numaĭ al Italieĭ, nu este el încă un mărgăritar preţios al raseĭ latine? Ce frumos fu aşezat el de urmaşiĭ luĭ zilele acestea, în cadrul luminos de glorie neperitoare! Carducci, pentru cine lucrează şi speră, este un învăţămînt: A suferit ca un muritor, a trăit ca un patriot, a murit ca un sfînt şi a fost înmormântat ca un împărat.

Cât a trăit, cu geniul şi cu pana sa a mişcat sufletele, a educat poporul, a trezit în el conştiinţa naţională, l'a făcut să lucreze şi să spere în viitorul ţăreĭ, care a fost şi care trebue să fie pe cât de nobilă, pe atât de mare şi de glorioasă.

Pentru Italia care la 1848 fu liberată, dar nu încă mântuită şi vindecată de suferinţele îndurate din cauza luptelor interne, Giosue Carducci, spre a o educa şi îmbărbăta ştiu scoate cu genialul seŭ talent, de sub arcadele şi coloanele măririĭ romane, învăţăminte strălucitoare cu carĭ luminâ inima noueĭ Italiĭ.

S'ar putea zice că atuncĭ Garibaldi puse hotarele cu spada şi Carducci îĭ dete viaţă ou condeiul. Nimic nu rămase ne-invederat italienilor: Trecutul măreţ al poporului roman, frumuseţea, varietatea şi întinderea acesteĭ ţăriĭ fericite, monumentele Italieĭ, şcoala omeniriĭ, şcoala înălţătoare a tutulor sentimentelor nobile omeneşti: Musică, artă, poesie. Acest Prometeu, unic între marii maeştri, luptă nu ca să facă o şcoală, dar discipolĭ cât de mulţĭ şi carĭ, pe diferite căĭ, să înveţe pe cetăţenĭ a cunoaşte: cinstea, demnitatea, munca onestă. Toată viaţa el dorĭ, pentru patria sa, sdrobirea lanţurilor robieĭ, libertatea pe care mereŭ o voia încununată de laurĭ pentru înălţarea geniuluĭ uman.

Pentru cine simte ast-fel, viaţa are reversurĭ, acela va să trăiască sărac, să stea departe de sgomotele despre, carĭ după sine aduc numaĭ scânteĭ peritoare, nu raze strălucitoare şi eterne de glorie şi nemurire.

Carducci, la tinereţe, a gustat din toate rigorile lipseĭ, dar având norocul să trăiască într'o ţară unde este apreciată munca, Margherita de Savoia, acea femeiă sublimă care e atât de cunoscătoare şi iubitoare de artă, regina ţăreĭ sale, urmărindu-i scrierile şi aflând de traiul poetuluĭ, îl scoase din vizuina în care trăia cu soţia şi cele treĭ fiice, ale sale şi îi cumpără la Bolonia un cămin liniştit şi poetic, unde maestrul putu să se inspire şi pe coardele puternice ale lireĭ sale să cânte poemul unuĭ veac de glorie în care triumfătoare trebuia să intre Italia.

* * *

In genere soarta e vitregă cu geniile; Carducci însă, sub acest raport a fost norocos. El a trăit să guste în viaţă fructul muncieĭ sale încordate. Pe lângă profitul ce-ĭ aducea catedra universitară şi operile sale, era protejat de regina mamă, de demnitariĭ ţăreĭ, carĭ ĭ-aŭ acordat o recompensă când după 40 de anĭ de profesorat s'a retras la pensie şi acum căpătase premiul Nobel pe care l'a împărţit imediat familieĭ sale.

Născut la 1835 la Val de Castello în Versilia, din tată republican, el cântă maĭ întâiŭ republica. Victoriile din Montebello, Palestro, Magenta San Martino şi revoluţiile populare din Modena şi Bologna, îl mişcară, îl înflăcărară, îĭ umplură inima de entusiasm. Amăgirea de la Villa-Franco îl abătură pentru puţin, dar unirea Toscaneĭ şi intrarea luĭ Victor Emanuel în Florenţa, îĭ înălţară sufletul; atuncĭ scrise: „La Croce di Savoia" şi „L'annesione". Expediţia luĭ Garibaldi în Sicilia. Terenzio Mamiani, ministru de instrucţiune la Torino, printr'o frumoasă scrisoare îĭ oferi la 1854 catedra de literatură şi elocinţă la Universitatea din Bolonia unde stete până la 1896. Alegerea aceasta fu o fericire pentru Italia, căcĭ mîĭ de tineriĭ se înflăcărară de ideile marĭ, sănătoase şi patriotice ale luĭ Carducci, lucru care cu prisosinţă s'a dovedit acum la moartea luĭ.

L'aŭ asemănat criticiĭ şi literaţiĭ cu Omer, cu Virgiliu şi cu Dante şi aŭ avut dreptate, pentru că el din lira sa n'a scos acorduri false şi cântecele sale n'aŭ fost searbăde şi reci ca ale atâtor poeţĭ carĭ plâng şi râd de poruncială, iar soarta ţăreĭ lor nu le inspiră niciŭ un vers duios, niciŭ un cântec, niciŭ o doină. Mor aceştia încă fiind în viaţă. De calea nemuririeĭ nu intră de cât acela care pătrunde tainele arteĭ adevărate şi sincere, arteĭ care înalţă sufletele, purifică moravurile, trăeşte, creşte şi înviorează mima poporuluĭ!

La 1865 Carducci scrise: „Levia Gravia", operă din care începe să se vadă că poetul o injugat la lecţie şi la clasicism, la selavia pentru traiul zilnic, care omoară geniul poetic. După cât-va timp scrise „Inmul Febo Apolline", care deveni „Inmul luĭ Satan". P'această operă, insuşi poetul o critică aspru zicând că este o „chitaronadă".

* * *

Strigătul memorabil: „Roma saŭ moartea"!... eşit din sufletul mulţimeĭ într'o biserică din Marsala, pe când perora Garibaldi, i-a inspirat luĭ Carducci: „Odele şi Epodele" de aceia repet că bombele eroiluĭ aŭ făcut o Italie frumoasă, pana poetuluĭ o naţie puternică italiană şi amândoĭ o operă complectă care să poată servi de model omeniriĭ.

La 1887 publică: „Rime nuove", apoĭ la 1889 „Rime e ritmi". Cu opera „Rime alla Regina", avu de întâmpinat neplăceriĭ din partea studenţilor republicani. Inima luĭ Carducci bătu mereŭ pentru Trieste şi Trenta. Deputaţiĭ acestor ţărĭ Atilio Hortis şi Loero întâlnindu-se la moartea luĭ Carducci, în faţa cosciugului, cel d'al doilea zise: „O asemenea întâlnire, pentru noĭ douĭ, carĭ în afară de hotare întreprindem aceiaşĭ luptă, pentru credinţele şi speranţele noastre, este un sacru auspiciu". Eĭ ziceaŭ aceste cuvinte tocmaĭ pe când un studentde la Ravena îĭ aducea o ramură de pin de pe mormîntul luĭ Dante.

Preşedintele Camereĭ Marcora, comemorându-l în faţa deputaţilor, între altele zise: „Inălţimea gândireĭ luĭ Carducci noĭ n'o putem judeca pentru că sbor de aquilă fuse toată viaţa luĭ". Reamînteşte apoĭ ideile-ĭ politice şi citează următoarele luĭ frase: „Italia s'a renăscut în omenire pentru sine şi omenire, ea, spre a trăi, trebue s'aibă ideile şi forţele sale, trebue să explice un oficiŭ al seŭ civil şi uman".

* * *

De la cele zise poetul şi omul politic nu s'aŭ desmînţit un minut; ca om a fugit de fasturĭ, ne voind a purta niciĭ măcar oga de profesor universitar pe care n'a pus-o de cât când s'a serbat centenarul Universităţeĭ; ca bard onest n'a cântat de cât durerile şi triumfurile Italieĭ, ca părinte de familie aĭ văzut că a împărţit cu măinele sale chiar recompensa sa, premiul Nobel, cum l'a primit de la poştă; ca orator a îndrumat poporul italian, din lăuntru şi din afară de hotare, să lucreze, spre a rămâne mereŭ şi în orĭ şi care ocazie, înţelept şi luminat aşa precum p'un piedestal măreţ îl aşezase soarta, care ţese destinul popoarelor.

Aceste fapte şi geniul luĭ l'a făcut în viaţă să fie iubit şi stimat de toţĭ ceĭ carĭ l'aŭ cunoscut şi l'aŭ citit, ele i-aŭ deschis calea spre nemurire. Carducci, în cel maĭ înalt şi cel maĭ liber sens uman, e un sfânt şi un eroŭ. Pot adăoga că el fu ultimul dintre sfinţiĭ şi eroiĭ care maĭ rămăsese din timpiĭ depărtaţĭ aĭ liberăriĭ Italieĭ, timpiĭ în carĭ oameniĭ ştiaŭ a trăi greŭ şi nenorociţĭ ca luptătorĭ, a muri veseliĭ şi fericiţĭ ca învingătorĭ!

Nizza. **Smara.**

† Gr. Triandafil

Preşedintele Camereĭ

Eri dimineaţă, la orele 8 şi un sfert, a încetat din viaţă, în locuinţa sa din str. Fântâneĭ No. 3, Gr. Triandafil, preşedintele Camereĭ deputaţilor.

Moartea regretatuluĭ fruntaş politic a fost provocată de o dublă pneumonie, pe care a contractat-o la înmormîntarea generaluluĭ Iacob Lahovari, când ţinuse şi o cuvîntare călduroasă.

Reîntorcându-se de la cimitir, Gr. Triandafil se simţi din noŭ rău — răcise cu câte-va zile maĭ înainte — şi a doua zi, Duminecă, se văzu nevoit a sta în pat.

Mediciĭ curanţi, d-niĭ d-rĭ Buicliu, Măldărescu şi Stoicescu, examinându-l, aŭ recunoscut imediat gravitatea boaleĭ.

Joiĭ, în urma uneĭ crize a boaleĭ, se simţi o uşoară ameliorare în starea bolnavuluĭ; temperatura, care în noaptea precedentă fusese foarte urcată, se coborâse aproape la normală şi suferindul se simţi bine dispus şi în deplină cunoştinţă.

Din nenorocire însă starea aceasta a durat puţin. Peste noapte febra iĭ cuprinse din noŭ, iar la orele 5 şi un sfert dim. suferindul a intrat în agonie, care a durat treĭ ore.

In timpul acesta bolnavul îşĭ perduse cu desăvârşire cunoscinţa.

In acest moment la căpătâiul muribunduluĭ se aflaŭ, pe lângă inconsolabila sa soţie, d-na Paula Triandafil, şi nepoţiĭ seĭ d-niĭ Naumescu şi Zăuceanu.

* * *

Gr. Triandafil s'a născut în Bucureştĭ, în 1840, dintr'o modestă familie. Era membru marcant în partidul de la cârmă. Studiile sale juridice le-a făcut la Paris. Reîntors în ţară, a intrat în magistratură, ocupând funcţiunile de procuror şi prim-preşedinte de tribunal, procuror-general şi prim-preşedinte de curte.

A fost director al ministeruluĭ de justiţie de la 14 Ianuarie 1866 până la 14 Decembre acelaşĭ an, — ministru al justiţieĭ de la 16 Noembre 1890 până la 15 Februarie 1891 şi primar al Capitaleĭ, de la Iulie 1892 până la 13 Februarie 1893 şi de douĕ orĭ preşedinte al Camereĭ.

Ca primar al Capitaleĭ, defunctul a luat parte oficială la căsătoria civilă a A. S. R. Principeluĭ Ferdinand cu principesa Maria, care s'a oficiat, precum se ştie, la Londra.

* * *

De cum s'a aflat moartea regretatuluĭ fruntaş, un mare numĕr de amicĭ politicĭ şi personalĭ s'aŭ dus la locuinţa defunctuluĭ.

Printre alţĭ aŭ fost şi domniĭ M. Gr. Cantacuzino, primarul Capitaleĭ, Gr. Cantacuzino-Pascanu, Nenitescu, B. Păltineanu, Cămărăşescu, vice-preşedinţiaĭ Camereĭ; Economu vice-preşedinte al senatuluĭ etc.

* * *

Camera a ridicat şedinţa în semn de doliŭ; de asemenea şi Senatul.

S'a decis ca bustul defunctuluĭ să fie aşezat în incinta Camereĭ.

* * *

D. căpitan-comandor Grătosky, aghiotantul M. S. Regeluĭ, s'a prezentat eri, la orele 11, la domiciliul defunctuluĭ, prezintând condoleanţe din partea Suveranuluĭ, familieĭ Triandafil, pentru pierderea ireparabilă ce a suferit-o Tronul şi Ţara.

* * *

Inmormîntarea se va face cu mare pompă Duminică la orele 3 d. a., la cimitirul Belu.

C.

DIN BULGARIA

(Corespondentă particulară a «Universuluĭ»)

Sofia, 20 Februarie.

Capitala Bulgarieĭ se află actualmente în zodia noueĭ operaţiuni financiare, care este numită pe scurt „împrumut de conversiune".

Strada, cafenelele şi presa — aceştĭ treĭ factorĭ aĭ vieţiĭ politice bulgare, — se ocupă aproape exclusiv cu noua afacere financiară, care se află la ordinea zileĭ în Sobranie, convocată în sesiune extra-ordinară şi despre care a început desbaterea eri, cu toate că s'a ţinut Dumineca trecută un mare meeting al opoziţieĭ.

Acest noŭ împrumut este cu totul impopular, de oare-ce s'a făcut prea puţină conversiune şi prea mult împrumut. Toţĭ oratorĭĭ, carĭ aŭ ridicat până acum cuvîntul în Cameră nu s'aŭ prea ocupat cu paragrafiĭ, carĭ compun proectul de lege prezentat Sobranieĭ şi aŭ atras atenţiunea guvernuluĭ asupra registruluĭ financiar precare. Astfel din desbaterile, carĭ aŭ avut loc eri în Sobranie reese că datoria publică a Bulgarieĭ s'a urcat de la 1870 încoace la suma de 447 milioane de franci.

Mustrarea opoziţieĭ nu face niciĭ un efect asupra guvernuluĭ, care este hotărât să pună în aplicare această lege în ziua de 8 Martie s.n.

Sofiotul.

O CUGETARE PE ZI

Luxul e luminarea la lumina căreia bărbaţiĭ îşĭ ard aripele.

Externi, numiţi la spit. Eforieĭ

Spitalul Colţeĭ

Serviciul medical: Georgescu Mihail, Enescu Ion.

Serviciul I chirurgical: Grigoriu Ecaterina, Sahor D. Dumitru, Maria Coengiopol, Rottman Iosef, Moisescu Vasile.

Serviciul II chirurgical: Tănăseanu G., Vachman P., Sasu Ion, Niţescu Ion, Niculescu Const., Iliescu Mih.

Serviciul dermatologic: Ion Hociung, Lupu Nicolae, Măciucescu Maria, Pauiman Solomon.

Serviciul oftalmologic: Zaharescu Ion, Vâgsal Sofia, Dimitriu Emilia.

Serviciul căilor urinare: Petrescu Ion, Radovicĭ Anghel, Grigoriu Amedeu, Trandafirescu Const. şi Zamfirescu Aurel.

Consultaţiĭ gratuite medicale: Dumitru Negru, Rizescu Adela.

Consultaţiĭ gratuite chirurgicale: Velican Constantin, Telescu Julian.

Consultaţiĭ rino-laringo-otologice: Rădulescu Maria.

Laboratorul de radiografie: Ananescu Dumitru.

Spitalul Filantropia

Serviciul medical I: Mitrea Alexandrescu, Predescu Ion.

Serviciul medical II: Romascan Sarchiz, d-şoara Elena Marin Niţă.

Serviciul I chirurgical: d-şoara Stoianof Ştefania, Baratu G., Noia Angela, Mateescu Florian, Christodorescu Ion, Ionescu Vasile.

Serviciul II chirurgical: Popescu Cosma, Carianopol George, Lazăr Dumitru, Petrescu Dumitru.

Serviciul ginecologic: d-rele Teodorescu Silvia, Ionescu Virginia, şi Cholet Lucia.

Consultaţiĭ gratuite medicale: Zachin Ion, Maria Economu.

Spitalul de copiĭ

Serviciul medical: Goldemberg Zeilig, d-ra Georgescu Aurelia.

Serviciul chirurgical: Droc Nicolae, Ionescu T. Mihail, Stoenescu Petre, Sturn Moise.

Boale contagioase: D-ra Ivanovicĭ Maria, Pavel Guşăilă Negrea.

Consultaţiĭ gratuite: Coca Ion, Vlădescu Vlad.

Spitalul Colentina

Serviciul medical: D-şoara Paraschivescu Stela, Popescu Georgian, d-şoara Goroneanu Lucia, Grimberg Max, Atanasiu Constantin, Marinescu G.

Serviciul boalelor venerice: Luchian Const., Chivu Petre, Ionescu Anton, Roşianu Dumitru, Ferentz Moritz, Stănescu Virgil, Popescu N. Romulus.

Boale contagioase: Niculescu Victor, Nisipeanu Const.

Consultaţiĭ: D-ra Marinescu Smaranda, Tomasiu Ion.

CARNETUL MEU

«Regim cuminte»

Şi mâine e lăsat de sec
De carne... Oh, ce bine!...
Că prea e scumpă în ăst an
Şi pungeĭ nu 'ĭ convine...

D'acum, o săptămână 'n cap,
Tot brânză, lapte, ouă,
Căcĭ «săptămâna brânzeĭ» e,
Cam veche, dar tot nouă...

Dar «brânză» face-va cum-va
La cârmă să rămâie
«Guvernul» care, cică, e
Ajuns la căpătâie?...

Vre-o «brânză» liberalĭĭ iar
Vor face cu plăcere
Ca 'n săptămâna asta chiar
S'ajungă la Putere?...

Nu ştim! Mister de nepătruns!
Doar D-zeŭ îl ştie!...
Dar ştim că criză, criză e,
Ş'apoĭ ce-o fi, să fie!...

Dar «Săptămâna brânzeĭ» e
De astă-zĭ înainte,
Urmaţĭ: «Regimul laptelui»
Că e cel maĭ cuminte...

Marion.

„Iarba Fiarelor"

DESCOPERIREA UNEI MARI ESCROCHERII

Păcălitĭ din Capitală. — Alţĭ cercetători al comoarei.—Cine sunt escrocii? Intervenirea autorităţilor

Păcălitĭ din Capitală

Faimoasa afacere pe care am destăinuit-o în toate amănuntele eĭ, a avut darul să provoace în public două sentimente opuse: unul de indignare în contra bandeĭ care a isbutit să înşeneze o escrocherie atât de nepotrivită cu timpurile noastre de civilizaţie, şi altul de un fel de înduioşare sarcastică pentru ceĭ ce s'aŭ lăsat a fi păcăliţĭ în mod atât de copilăresc.

Din ziua în care am publicat primul nostru articol, primim neîncetat scrisorĭ pline de amănunte asupra mareĭ escrocherĭĭ, scrisorĭ şi din Constanţa şi din Capitală, în carĭ cele două sentimente se alternează; scrisorile acestea maĭ dovedesc că afacerea era cunoscută bine într'un mic cerc din jurul escrocaţilor, şi din cuprinsul lor reese o unanimă satisfacţie de a se fi făcut lumină în jurul eĭ „poate—zice o scrisoare—veţĭ feri şi pe alţĭ de a cădea victime".

Curiositatea publicului este însă foarte ciudată; în articolul nostru de eriĭ am vrut să nu dăm unele nume şi — trebue să o mărturisim — am fost învinovăţiţĭ că am povestit un basm aĭ cărui eroĭ nu există. Toate scrupulele noastre nu valorează nimic faţă de marele public, care vrea purrurea fapte, cât maĭ amănunţite, cât maĭ controlate. Sub presiunea acestuĭ mare public, suntem nevoiţĭ să ne părăsim acele scrupule. Vom vorbi în acest ultim articol, fără reticenţe, chit ca darea în vileag a numelor păcălitĭlor să slujească de exemplu tuturor naivilor.

„Domnul Petre", eroul de căpetenie al faimoaseĭ afaceri, d. Petrache Dumitrescu din str. Polizu 22, nu a fost singurul păcălit de dibăcea urzeală a ţiganilor escrocĭ.

In repetitele lor şederi prin Bucureştĭ ţiganiĭ izbutesc să încurce şi pe alţĭ doritorĭ de bogăţiĭ, izbutesc să stoarcă banĭ şi din alte buzunare, fără să schimbe totuşĭ nimic din planul afaceriĭ, întrebuinţînd aceiaşĭ poveste: grămezile de aur, draciĭ, căutarea şi aducerea ierbeĭ fiarelor. Aducerea în Bucureştĭ a luĭ Christea Ivan, „omul cu firul", slujeşte de minune planului escrocilor. In faţa acestuia, care întrupa începutul dovezĭĭ realităţeĭ poveşteĭ ţigăneşti, ceĭ carĭ mai aveaŭ vre-o îndoială, ceĭ carĭ se mai codeaŭ cedează.

Şi iată alţĭ *1.000 de leĭ*, pe carĭ îĭ storc ţiganiĭ luĭ Z. Papadopol, din str. Bibescu-Vodă; iată alţĭ *1.000 de leĭ*, storşĭ de la I. Tănase, din str. Floarea 24; iată alţĭ *2.000 de leĭ*, luaţĭ de la Simion Cârnăţaru, din calea Dudeşti 178.

Numaĭ din Capitală deciĭ escrocii ridică *9.000 de leĭ*; şi este de notat că suma aceasta ne este dată cu *mult maĭ mare* în multe din scrisorile de carĭ am vorbit maĭ sus. Orĭ care ar fi însă suma, faptul care rămâne în picioare este că banĭ s'aŭ stors, că escrocheria s'a făcut, îndrăzneaţă şi nerusinată.

9000 de leĭ luaţĭ din Capitală, adăogaţĭ la ceĭ 4060 de leĭ luaţĭ ţăranilor din jud. Constanţa şi la ceĭ 13000 de leĭ luaţĭ negustorilor din Constanţa — Gheorghe Teohari şi Giovani Cantavara — însumează enorma cifră de **două zeci şi şase mii şaĭ-zeci de leĭ,** excrocată în maĭ puţin de douĕ anĭ, în văzul şi auzul uneĭ lumĭ întregĭ.

Alţĭ cercetatorĭ aĭ comoareĭ

Informaţiunile ce avem asupra acesteĭ afaceriĭ ne maĭ daŭ un amănunt.

La începutul afaceriĭ, pe la sfârşitul anuluĭ 1905, atuncĭ când Niţă Iordache nu combinase încă de cât modesta escrocherie prin locuitoriĭ satelor, înainte de „Domnul Petre", în casa luĭ Neagu Burlacu din Cartalu aŭ fost văzuţĭ alţĭ douĭ *boerĭ*. Rolul acestora în faimoasa escrocherie nu este încă bine lămurit. Se ştia totuşĭ unele fapte certe: un oare-care Marin Simionescu, scriitor la tribunalul Constanţa, a fost adus în Cartalu de ţăranul excrocat Ion Scurtu, din Terşikioiu, şi pus în legătură cu Niţă Iordache.

Se spune că acest Marin Simionescu ar fi propus ţiganilor să le aducă pe un boer cu parale, pentru deschiderea comoareĭ. De fapt, nu a trecut mult şi „prin postul cel mare" spun sătenii, în Martie anul trecut, Simionescu a şi venit la Neagu Burlacu, în Cartalu, cu d. avocat I. V. Berceanu, din str. Romană, din Capitală.

D. Berceanu însă a fost văzut numaĭ o singură dată în satul cu comoara; d-sa ar fi spus escrocilor că e în măsură a găsi faimoasa iarbă a fiarelor, care s'ar fi aflând chiar la muzeul din Capitală. E de crezut însă că propun